

26.1.2024

Arvokkaita tietoaineistoja koskevan EU-sääntelyn edellyttämät muutokset kansalliseen sääntelyyn

Arvokkaita tietoaineistoja koskevan EU-sääntelyn edellyttämät muutokset kansalliseen sääntelyyn	1
1. Tausta	2
2. Arvokkaita tietoaineistoja koskeva voimassa oleva sääntely	2
2.1. Avoimen datan direktiivin tavoite ja soveltamisala	2
2.2. Arvokkaita tietoaineistoja koskeva direktiivin sääntely	3
2.3. Komission täytäntöönpanoasetus arvokkaista tietoaineistoista	4
2.4. Direktiivin kansallinen täytäntöönpano	7
3. Arvio sääntelyn tarpeesta	9
3.1. Yritysten perustiedot ja tilinpäätöstiedot	9
3.2. Vaatimus koneluettavasta muodosta	12
4. Johtopäätökset	15

1. Tausta

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1024 avoimesta datasta ja julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäytöstä (jäljempänä *avoimen datan direktiivi*) annettiin kesäkuussa 2019. Direktiivin mukaan julkisen sektorin elinten hallussa olevien *arvokkaiden tietoaaineistojen* (high-value dataset, HVD) on oltava saatavilla maksutta, koneellisesti luettavassa muodossa ohjelmointirajapintojen kautta ja tarvittaessa useana kerralla ladattavana tiedostona.

Arvokkaita tietoaaineistoja ei ole tarkasti määritelty avoimen datan direktiivissä, vaan direktiivin 14 artiklan nojalla komissiolla on valta antaa täytäntöönpanosäädöksiä, joilla määritellään luettelo näistä tietoaaineistoista ja annetaan tarkempaa sääntelyä niiden saatavuudesta. Komissio on joulukuussa 2022 antanut täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2023/138 arvokkaiden tietoaaineistojen luettelosta ja niiden julkaisemista ja uudelleenkäyttöä koskevista järjestelyistä (jäljempänä *täytäntöönpanoasetus*). Täytäntöönpanoasetus tulee sovellettavaksi 9. kesäkuuta 2024.

Valtiovarainministeriö on 3.2.2023 asettanut työryhmän selvittämään ja valmistelemaan ne kansalliset lainsäädäntömuutokset, joita täytäntöönpanoasetus edellyttää. Työryhmän toimikausi päättyy 31.1.2024.

Avoimen datan direktiivi on implementoitu kansalliseen sääntelyyn heinäkuussa 2021 jaksosta 2.4 tarkemmin ilmenevällä tavalla. Valtiovarainministeriön tehtävänä on seurata avoimen datan direktiiviä implementoivan lainsäädännön toimivuutta ja vaikutuksia ainakin vuoden 2023 loppuun asti (HE 74/2021 vp, s. 36) ja työryhmä on osaltaan toteuttanut myös tätä seurantaa.

Työryhmä on toimikautensa aikana kokoontunut seitsemän kertaa. Työryhmä on tehnyt työtään yhdessä arvokkaiden tietoaaineistojen toimeenpanoa koordinoivan työryhmän kanssa. Työryhmän työn tuloksena on tämä selvitys avoimen datan direktiivin ja komission asetuksen aiheuttamista tarpeista muuttaa kansallista lainsäädäntöä.

2. Arvokkaita tietoaaineistoja koskeva voimassa oleva sääntely

2.1. Avoimen datan direktiivin tavoite ja soveltamisala

Avoimen datan direktiivin tarkoituksena on edistää julkisen sektorin hallussa olevan tiedon uudelleenkäyttöä kaupallisiin ja ei-kaupallisiin tarkoituksiin. Direktiivi asettaa vähimmäistason, joka jäsenvaltioiden on saavutettava. Direktiivi on täytynyt panna täytäntöön viimeistään 17. heinäkuuta 2021.

Vain direktiivin soveltamisalassa olevat asiakirjat voivat olla arvokkaita tietoaaineistoja. Direktiivin 1 artiklan 1 kohdan mukaan direktiiviä sovelletaan

julkisen sektorin hallussa oleviin asiakirjoihin, tietyillä aloilla toimivien julkisten yritysten asiakirjoihin, sekä tutkimustietoon, niin kuin se on määritelty jäljempänä direktiivin 10 artiklan 2 kohdassa. Tutkimustietoa koskeva sääntely ei ole tämän selvityksen kannalta olennaista eikä sitä tässä käsitellä sen tarkemmin.

Direktiivi ei edellytä julkisen sektorin elimiä tuottamaan asiakirjoja pelkästään direktiivin vaatimusten täyttämiseksi, vaan direktiivi koskee vain olemassa olevia asiakirjoja.

Julkisen sektorin elimellä tarkoitetaan valtion viranomaisia, alue- ja paikallisviranomaisia, julkisoikeudellisia laitoksia sekä yhden tai useamman tällaisen viranomaisen tai julkisoikeudellisen laitoksen muodostamia yhteenliittymiä. Julkisoikeudellisella laitoksella tarkoitetaan laitoksia, jotka on nimenomaisesti perustettu tyydyttämään yleisen edun mukaista tarvetta, joilla ei ole teollista tai kaupallista luonnetta, jotka ovat oikeushenkilöitä, ja joihin viranomaiset tai muut julkisoikeudelliset laitokset käyttävät määräys-, valvonta- tai hallintovaltaa. Kyse on laajemmasta käsitteestä kuin itsenäinen julkisoikeudellinen laitos, jonka toiminnasta nimenomaisesti säädetään laissa. Itsenäiset julkisoikeudelliset laitokset ovat siis myös direktiivin tarkoittamia julkisoikeudellisia laitoksia.

Direktiivin 1 artiklan 2 kohdassa rajataan direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle julkisen sektorin hallussa olevat asiakirjat, joiden antaminen ei kuulu niitä hallussa pitävän julkisen sektorin elimen kansallisessa lainsäädännössä määriteltyyn julkiseen tehtävään. Direktiivin 1 artiklan 3 kohdassa säädetään, että direktiivi perustuu asiakirjojen saatavuutta koskeviin unionin ja kansallisiin menettelysääntöihin, eikä vaikuta niihin.

Direktiivin 1 artiklan 4 kohdan mukaan direktiivi ei rajoita henkilötietojen suojelua koskevaa unionin oikeutta ja jäsenvaltioiden lainsäädäntöä, etenkin asetusta (EU) 2016/679 (yleinen tietosuojasetus) ja direktiiviä 2002/58/EY (sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi) sekä kansallisen lainsäädännön vastaavia säännöksiä.

2.2. Arvokkaita tietoaineistoja koskeva direktiivin sääntely

Direktiivin 13 artiklassa säädetään, että direktiivin liitteessä I esitetään luettelo arvokkaiden tietoaineistojen teemaluokista. Liitteessä lueteltuja teemaluokkia ovat paikkatiedot, maan havainnointi ja ympäristö, säätiedot, tilastotiedot, yritysten omistustiedot sekä liikkuvuustiedot.

Avoimen datan direktiivi on luonteeltaan osin yleislainsäädäntöä, joka perustuu sektorikohtaiseen unionin sääntelyyn. Paikkatietojen, maan havainnoinnin ja ympäristön tietoaineistojen sekä liikkuvuustietojen osalta avoimen datan direktiivin ja täytäntöönpanoasetuksen vaatimukset ovat pääosin yhtäläiset Euroopan yhteisön paikkatietoinfrastruktuurin (INSPIRE) perustamisesta annetun

direktiivin 2007/2/EY (jäljempänä *INSPIRE-direktiivi*) vaatimusten kanssa. Erilaisten tilastojen keräämisestä ja raportoinnista on myös runsaasti unionin lainsäädäntöä. Säätiiedoista ja yritystiedoista sen sijaan ei valmistelun aikana ole tunnistettu vastaavanlaista unionin lainsäädäntöä. Yhtiöoikeusdirektiivi (EU) 2017/1132 edellyttää kuitenkin tiettyjen osakeyhtiötä koskevien kaupparekisteritietojen asettamista maksuttomasti saataville Euroopan oikeusportaalissa yritysrekistereiden yhteenliittämijärjestelmän (BRIS) välityksellä.

Artiklassa siirretään komissiolle myös valta antaa delegoituja säädöksiä arvokkaiden tietoaaineistojen teemaluokkien lisäämiseksi.

Direktiivin 14 artiklassa säädetään tarkemmin arvokkaista tietoaaineistoista. Niiden on oltava saatavilla maksutta, koneellisesti luettavassa muodossa, ohjelmointirajapintojen kautta ja tarvittaessa useana kerralla ladattavana tiedostona (bulk download). Komissiolle on toimivalta antaa täytäntöönpanosäädöksiä, joilla määritellään tarkemmin luettelo direktiivin I liitteessä mainittuihin ja delegoiduilla säädöksillä vahvistettuihin teemaluokkiin kuuluvista arvokkaista tietoaaineistoista, sekä käytännön järjestelyt arvokkaiden tietoaaineistojen julkaisemiseen ja uudelleenkäytön sallimiseen.

Artiklassa säädetään myös kriteereistä, joiden perusteella komission on annettava tarkemmat määrittelyt arvokkaista tietoaaineistoista täytäntöönpanosäädöksissään. Artiklassa on säädetty myös tarkemmin niistä tavoista, joilla komissio tekee tämän arvioinnin sekä valmistelee täytäntöönpanosäädökset.

Artiklassa säädetään jäsenvaltioille mahdollisuus säätää korkeintaan kahden vuoden mittaisesta siirtymäajasta, mitä tulee arvokkaiden tietoaaineistojen maksuttomuuteen, jos tällä olisi merkittävä vaikutus niiden julkisen sektorin elinten budjettiin, joiden on tuotettava tuloja kattaakseen huomattavan osan julkisen tehtävänsä hoitamisesta aiheutuvista kustannuksista. Siirtymäaika koskee vain tällaisia elimiä ja vain edellytystä arvokkaiden tietoaaineistojen maksuttomuudesta. Kaksi vuotta lasketaan siitä päivästä, kun arvokkaita tietoaaineistoja koskeva täytäntöönpanosäädös on tullut voimaan (9. helmikuuta 2023, eli siirtymäaika päättyy viimeistään 9. helmikuuta 2025).

Arvokkaisiin tietoaaineistoihin, jotka ovat direktiivin soveltamisalassa, sovelletaan myös direktiivin muuta uudelleenkäyttöä koskevaa sääntelyä (5, 7–9 ja 11–12 artiklat), mutta ei kuitenkaan maksujen määräytymistä ja perimistä koskevaa sääntelyä, koska niiden on oltava saatavilla maksutta.

2.3. Komission täytäntöönpanoasetus arvokkaista tietoaaineistoista

Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2023/138 arvokkaiden tietoaaineistojen luettelosta ja niiden julkaisemista ja uudelleenkäyttöä koskevista järjestelyistä

(*täytäntöönpanoasetus*) on annettu joulukuussa 2022. Se on tullut voimaan 9. helmikuuta 2023 ja se tulee sovellettavaksi 9. kesäkuuta 2024, 16 kuukauden kuluttua sen voimaantulosta.

Täytäntöönpanoasetus on annettu direktiivin 14 artiklan nojalla. Säännöksen mukaan asetuksella voidaan eritellä arvokkaiden tietoaineistojen julkaisemisen ja uudelleenkäytön järjestelyt; järjestelyt voivat sisältää uudelleenkäytön edellytykset, tietojen ja metatietojen muodot ja levittämistä koskevat tekniset järjestelyt.

Järjestelyt voivat sisältää uudelleenkäytön edellytykset, tietojen ja metatietojen muodot ja levittämistä koskevat tekniset järjestelyt.

Täytäntöönpanoasetusta sovelletaan edellä kuvatulla tavalla avoimen datan direktiivin soveltamisalassa oleviin julkisen sektorin elinten hallussa oleviin asiakirjoihin, jotka kuuluvat asetuksen liitteessä määriteltyihin arvokkaisiin tietoaineistoihin. Asetuksen johdanto-osan kappaleen 7 mukaan yritysten hallussa olevat tietoaineistot eivät kuulu sen soveltamisalaan, eikä näin ollen yritysten hallussa olevista arvokkaista tietoaineistoista ole lainkaan avoimen datan direktiivin 13 ja 14 artiklassa tarkoitettua täytäntöönpanosäädöstä.

Täytäntöönpanoasetuksen 3 artiklassa säädetään kaikkia arvokkaita tietoaineistoja koskevista julkaisujärjestelyistä. Kuten myös avoimen datan direktiivissä säädetään, täytäntöönpanoasetuksen mukaan näiden tietoaineistojen on oltava saatavilla koneellisesti luettavassa muodossa sovellusrajapintojen kautta.

Kyseisen 5 kohdan mukaan tietoaineistot on metatietokuvauksessaan nimettävä arvokkaiksi tietoaineistoiksi. Asetuksessa ei anneta tarkempia määräyksiä tai yksityiskohtia metatietokuvauksen muodon tai sisällön osalta, ja työryhmä on pyytänyt näiltä osin tarkennusta komissiolta. Komissio on vastauksessaan todennut, että dataportaaleissa käytettävä [DCAT-AP –eritelmä](#) on suositeltava, joskaan ei välttämättä ainoa mahdollinen tapa täyttää 3 artiklan 5 kohdan vaatimus. DCAT-AP:n käyttämisestä arvokkaiden tietoaineistojen metatiedoissa on julkaistu [tarkempi ohje ja eritelmä](#) kesäkuussa 2023. Joka tapauksessa metatietojen tulisi olla koneluettavassa ja avoimessa, yleisesti käytetyssä muodossa; niissä käytetyllä kielellä ei ole merkitystä, koska koneluettavassa muodossa olevat kuvaukset voidaan kääntää kieleltä toiselle koneellisesti.

Arvokkaiden tietoaineistojen julkaisujärjestelyistä säädetään muilta osin yksityiskohtaisemmin ja kategoriakohtaisesti täytäntöönpanoasetuksen liitteessä. Liite sisältää myös tarkempia säännöksiä metatiedoista.

Huomionarvoista on, että kun direktiivin 14 artiklan mukaan tietoaineistojen on oltava saatavilla koneluettavassa muodossa, rajapinnan kautta ja massalatausmahdollisuudella, on tähän vaatimukseen säädetty liitteessä kaksi poikkeusta kohdissa 2.2 (maan havainnoinnin ja ympäristön historiatiedot) ja 5.2

(yrityksiä koskevat tiedot, joita ei pidetä yllä koneluettavassa muodossa, kuten skannatut asiakirjat). Työryhmä on pyytänyt komissiolta täsmennystä näiltä osin. Komissio on vastauksessaan katsonut vaatimusten lieventämisen olevan sen täytäntöönpanovallan piirissä, koska tavoitteena on ollut tehdä mahdolliseksi myös tällaisten asiakirjojen laajempi saatavuus asettamatta niiden haltijoille kuitenkaan kohtuuttomia vaatimuksia.

Täytäntöönpanoasetuksessa 3 artiklassa säädetään myös, että arvokkaiden tietoaineistojen on oltava saatavilla uudelleenkäyttäjien *kohtuullisten tarpeiden* mukaisesti. Täytäntöönpanoasetuksessa ei tarkemmin määritellä kohtuullista tarvetta, joten sitä on tulkittava esimerkiksi alakohtaisten vallitsevien käytäntöjen mukaisesti. Jos julkisen sektorin elin on toteuttanut kaikille uudelleenkäyttäjille avoimesti tarjolla olevan sovellusrajapinnan tai –pinnat tietoaineistojen jakamista varten täytäntöönpanoasetuksen liitteissä olevat vaatimukset täyttävällä tavalla, täyttäisi tämä kohtuullisen tarpeen. Sen sijaan erilaiset palvelut (pois lukien neuvonta ja lisätietojen antaminen), tietoaineistojen jalostaminen tai yksittäisen toimijaan erityistarpeisiin toteutettavat sovellusrajapinnat todennäköisesti ylittäisivät kohtuullisen tarpeen tason. Käytännössä julkisen sektorin elinten on tarkoituksenmukaisinta asettaa arvokkaat tietoaineistot saataville avointen sovellusrajapintojen kautta.

Julkisen sektorin elinten on laadittava ja julkaistava sovellusrajapinnan käyttöehdot ja sen suorituskykyä, kapasiteettia ja saatavuutta koskevat palvelunlaatukriteerit. Käyttöehtojen on oltava saatavilla sekä ihmisen luettavassa että koneellisesti luettavassa muodossa. Sovellusrajapinnan käyttöehtoihin on liitettävä sovellusrajapinnan dokumentaatio unionin tunnustamassa tai kansainvälisesti tunnustetussa avoimessa, ihmisen luettavissa olevassa ja koneellisesti luettavassa muodossa. Julkisen sektorin elinten on nimettävä yhteyspiste sovellusrajapintaan liittyviä kysymyksiä ja ongelmia varten.

Aineistot on asetettava saataville myös massaladattavassa muodossa, jos liitteessä niin mainitaan. Aineistot on metatietokuvauksessaan lisäksi nimettävä arvokkaiksi tietoaineistoiksi.

Täytäntöönpanoasetuksen 4 artiklan mukaan sitä sovelletaan myös olemassa oleviin koneellisesti luettaviin arvokkaisiin tietoaineistoihin, jotka on luotu ennen 9. kesäkuuta 2024.

Arvokkaat tietoaineistot on asetettava saataville uudelleenkäyttöä varten Creative Commons Public Domain -lisenssin (CC0) tai vaihtoehtoisesti Creative Commons Nimeä 4.0 -lisenssin (CC BY 4.0) tai jonkin vastaavan tai vähemmän rajoittavan avoimen lisenssin ehtojen mukaisesti, siten kuin täytäntöönpanoasetuksen liitteessä säädetään.

2.4. Direktiivin kansallinen täytäntöönpano

Kansallinen sääntely

Avoimen datan direktiivi on pantu kansallisesti täytäntöön heinäkuussa 2021 laeilla

- 710/2021 (laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain muuttamisesta),
- 711/2021 (laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain muuttamisesta),
- 712/2021 (laki eräitä yleishyödyllisiä palveluita tuottavien yritysten tiedon uudelleenkäytöstä, jäljempänä *yritysten tiedon uudelleenkäyttölaki*) sekä
- 713/2021 (laki julkisin varoin tuotettujen tutkimusaineistojen uudelleenkäytöstä).

Lakiehdotukset sisältyivät hallituksen esitykseen HE 74/2021 vp (HaVM 10/2021 vp; EV 107/2021 vp).

Avoimen datan direktiivin soveltamisalan on julkisen sektorin elinten hallussa olevien asiakirjojen osalta katsottu kansallisessa täytäntöönpanossa koskevan sellaisia asiakirjoja, jotka ovat viranomaisten asiakirjoja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999, jäljempänä *julkisuuslaki*) 4–5 §:n mukaisesti ja jotka luovutetaan pyytäjälle julkisuuslain 9 §:n nojalla (ks. HE 74/2021 vp, s. 42 ja 47). Sama koskee myös asiakirjoja, joihin julkisuuslaki tai vastaava sääntely tulee sovellettavaksi esimerkiksi erityislain nojalla (mm. ammattikorkeakoululain (932/2014) 21 §).

Julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain (906/2019, jäljempänä *tiedonhallintalaki*) 24 b §:n 1 momentin mukaan arvokkailla tietoaineistoilla tarkoitetaan sellaisia tietoaineistoja, joiden saatavuutta koskevista menettelyistä säädetään avoimen datan direktiivin mukaisilla komission täytäntöönpanosäädöksillä. Tiedonhallintalain 24 b §:n 2 momentin mukaan arvokkaiden tietoaineistojen, joihin tiedon saajalla on erikseen laissa säädetty tiedonsaantioikeus ja oikeus käsitellä näitä tietoja, on pyynnöstä oltava saatavilla teknisten rajapintojen avulla. Tiedon on tarvittaessa oltava saatavilla myös useana kerralla ladattavana tiedostona. Lisäksi arvokkaiden tietoaineistojen on tiedonhallintalain 19 §:n 2 momentin mukaan oltava saatavilla koneluettavassa muodossa; vaatimus on ehdoton riippumatta siitä, missä muodossa aineisto on tuotettu tai missä muodossa sitä säilytetään (HE 74/2021 vp, s. 43).

Oikeus saada tietoja voi perustua julkisuuslain 9 §:ään, tai muualla laissa säädettyyn.

Jos asiakirja on arvokas tietoaineisto tai sen osa, on sen antaminen maksutonta julkisuuslain 34 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaisesti.

Koska avoimen datan direktiivi on pitänyt implementoida osaksi kansallista sääntelyä 17. heinäkuuta 2021 mennessä, on myös arvokkaita tietoaaineistoja koskeva sääntely saatettu voimaan jo tuohon päivään mennessä, vaikka arvokkaita tietoaaineistoja koskevia täytäntöönpanosäädöksiä ei ollut vielä annettu. Arvokkaita tietoaaineistoja koskevan kansallisen sääntelyn oikeusvaikutus alkaa siis kun sen taustalla olevaa komission asetusta aletaan 9. kesäkuuta 2024 soveltaa.

Koska täytäntöönpanoasetusta tai sen luonnosta ei ole ollut käytettävissä avoimen datan direktiivin täytäntöönpanon aiemmassa vaiheessa, tiedonhallintalaissa sekä yritysten tiedon uudelleenkäyttölaissa säädetään valtuudesta säätää arvokkaista tietoaaineistoista ja niiden saatavuudesta tarkemmin valtioneuvoston asetuksella sen mukaan kuin niistä unionin lainsäädännössä säädetään. Tiedonhallintalain 24 b §:n 3 momentin mukaan arvokkaiden tietoaaineistojen luettelosta sekä näiden tietoaaineistojen saatavuudesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella sen mukaan kuin niistä Euroopan unionin lainsäädännössä säädetään tai jollei toisin säädetä muualla lainsäädännössä.

Koska komission täytäntöönpanoasetus on sellaisenaan suoraan sovellettava, on valtioneuvoston asetuksen ja asetuksenantovaltuuden tarkoituksena ollut täydentää täytäntöönpanoasetuksessa säädettyä sekä selkeyttää ja täsmentää lainsäädäntöä (HE 74/2021 vp, s. 60). Näin voitaisiin sääntelykokonaisuuden selkeyttämiseksi ja kansalliseen sääntelykontekstiin sopivalla tavalla yksilöidä ne tietoaaineistot, jotka kuuluvat arvokkaita tietoaaineistoja koskevan sääntelyn piiriin, sekä varmistaa, että sääntely tulee virallisesti julkaistuksi myös kansallisesti (HE 74/2021 vp, s. 61). Merkitystä olisi kuitenkin myös täytäntöönpanosäädösten yksityiskohtaisuuden tasolla ja sen suhteella kansalliseen tietoaaineistojen saatavuutta koskevaan sääntelyyn (ed.).

Valtioneuvoston asetusta ei ole välttämätöntä antaa, vaikka säännöksen sanamuoto onkin velvoittava ("säädetään"), koska säännös on sidottu asiasta annettavaan unionin lainsäädäntöön ("sen mukaan kuin niistä Euroopan unionin lainsäädännössä säädetään").

Koska unionin lainsäädännössä ei ole ollut tähän asti tarkempaa sääntelyä arvokkaista tietoaaineistoista, josta olisi ollut tarpeen säätää tarkemmin, ei ole ollut myöskään tarvetta antaa niitä koskevaa valtioneuvoston asetusta.

Vastaavasti, jos tällaiselle selkeyttävälle ja täydentävälle sääntelylle ei ole täytäntöönpanosäädösten johdosta tarvetta, eikä täytäntöönpanosäädöksillä anneta jäsenvaltiolle tehtävää antaa asetuksen säännösten tehokkaan soveltamisen edellyttämät säädökset tai määräykset, ei valtioneuvoston asetusta olisi syytä antaa.

3. Arvio sääntelyn tarpeesta

3.1. Yritysten perustiedot ja tilinpäätöstiedot

”Yrityksen” määritelmä

Täytäntöönpanoasetuksen liitteen kohdan 5 mukaan yritysten perustiedot (ns. avainattribuutit) ja yritysasiakirjat sekä tilinpäätökset ovat arvokkaita tietoaineistoja. Niiden on oltava saatavilla ilman aiheetonta viivytystä viimeisimmän päivituksen jälkeen, Creative Commons BY 4.0 -lisenssin tai vastaavan tai vähemmän rajoittavan avoimen lisenssin ehtojen mukaisesti ja tarvittaessa henkilötietojen uudelleenkäyttöä koskevin lisäehdoin, ja unionin tunnustamassa tai kansainvälisesti tunnustetussa koneellisesti luettavassa muodossa (koneluettavasta muodosta ja sitä koskevista vaatimuksista ks. tarkemmin seuraava jakso 3.2). Lisäksi tietojen on oltava saatavilla sovellusrajapintojen kautta massalatausmahdollisuudella, ja yksittäisten yritysten tasolla.

Täytäntöönpanoasetuksessa ja direktiivissä ei määritellä tarkemmin, mitä ”yrityksellä” tarkoitetaan tässä sääntely-yhteydessä. Direktiivi sisältää ”julkisen yrityksen” määritelmän, jossa ei kuitenkaan määritellä nimenomaan ”yritystä”, vaan määritelmä koskee sitä, mikä tekee yrityksestä ”julkisen” eli julkisen sektorin elinten määräysvallassa olevan. Jo direktiivissä on siis katsottu yrityksen olevan käsitteenä sellainen, ettei sitä ole tarpeen erikseen määritellä. Työryhmä on arvioinut sitä kysymystä, olisiko ”yritysten” määritelmää tässä yhteydessä kuitenkin tarpeen tarkentaa valtioneuvoston asetuksella tiedonhallintalain 24 b §:n 3 momentin asetuksenantovaltuuden nojalla. Tähän on olemassa eri tarkastelukulmia:

- Sopimuksen Euroopan unionin toiminnasta (SEUT) 54 artiklassa todetaan, että ”yhtiöillä tarkoitetaan siviili- ja kauppaoikeudellisia yhtiöitä, osuustoiminnallisia yhtiöitä sekä muita julkis- tai yksityisoikeudellisia oikeushenkilöitä, lukuun ottamatta niitä, jotka eivät tavoittele voittoa”.
- Unionin kilpailuoikeudessa ”yrityksenä” taas pidetään jokaista taloudellista toimintaa harjoittavaa yksikköä, riippumatta yksikön oikeudellisesta muodosta ja rahoitustavasta. ”Taloudellista toimintaa” on puolestaan kaikki toiminta, jossa tavaroita tai palveluja tarjotaan tietyillä markkinoilla. (Juha Raitio ja Samuli Miettinen: Valtiontuet ja SGEI-palvelut, 2021, jakso 1.1.1)
- Yritysasiakirjojen ja tilinpäätösten osalta täytäntöönpanoasetuksen liitteen kohdassa 5 viitataan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2013/34/EU tietyntyyppisten yritysten vuositilinpäätöksistä, konsernitilinpäätöksistä ja niihin liittyvistä kertomuksista. Direktiivin 2013/34/EU liitteen I mukaan direktiiviä sovelletaan Suomen osalta julkisiin ja yksityisiin osakeyhtiöihin, ja liitteen II mukaan sitä sovelletaan avoimiin yhtiöihin ja kommandiittiyhtiöihin siltä osin kuin ne eivät ole minkään

jäsenvaltion lainsäädännön alaisia mutta voidaan rinnastaa Suomen osalta julkisiin ja yksityisiin osakeyhtiöihin.

- Lisäksi liitteen kohdassa 5 viitataan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2004/109/EY säännellyillä markkinoilla kaupankäynnin kohteeksi otettavien arvopaperien liikkeeseenlaskijoita koskeviin tietoihin liittyvien avoimuusvaatimusten yhdenmukaistamisesta. Säädöstä sovelletaan oikeudellisiin henkilöihin, jotka ovat laskeneet liikkeelle säännellyille markkinoille kaupankäynnin kohteeksi arvopapereita, mikä käytännössä tarkoittaa ennen kaikkea julkisia osakeyhtiöitä.

Edellä olevan pohjalta voidaan tulkita, että täytäntöönpanoasetuksessa ”yrityksellä” tarkoitetaan sellaisia julkis- tai yksityisoikeudellisia oikeushenkilöitä, jotka tavoittelevat voittoa, ja joiden perustietoja ja tilinpäätöstietoja tallennetaan ja säilytetään jäsenvaltion julkisen sektorin elimessä tai elimissä osana ao. elimen laissa tai muissa sitovissa säännöissä määriteltyä tehtävää. Suomessa näitä olisivat yritys- ja yhteisötietolain (244/2001) 3 §:n 2 ja 4 kohdassa tarkoitetut avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö, osakeyhtiö, osuuskunta, eurooppayhtiö, eurooppaosuuskunta ja eurooppalainen taloudellinen etuyhtymä, mutta ei kuitenkaan yhdistys tai säätiö.

Unionin kilpailuoikeuden näkökulmasta ”yrityksenä” voitaisiin pitää myös esimerkiksi sellaisia julkisen sektorin elimiä tai rekisteröityjä yhdistyksiä, joita ei ole järjestetty yritysmuotoon, siltä osin kuin niillä kuitenkin on taloudellista toimintaa. Tämä on kuitenkin epätarkoituksenmukaisen laaja käsite, koska tällaisten ”yritysten” tietoja ei systemaattisesti rekisteröidä ja ylläpidetä edellä mainitulla tavalla, koska niiden luonne ”yrityksenä” on arvioitava aina tilanne- ja tapauskohtaisesti riippuen siitä, mitä niiden toimintaa tarkastellaan.

Näin ollen ”yrityksen” määritelmää ei tässä yhteydessä olisi tarpeen tarkentaa valtioneuvoston asetuksella. Tämä olisi myös kokonaisuuden tulkinnan ja selkeyden kannalta toivottavaa, niin ettei päädytä tilanteeseen, jossa ”yritys” määritellään eri tavoin eri sääntely-yhteyksissä.

Tilinpäätöstiedot

Komission täytäntöönpanoasetuksen mukaan arvokkaita tietoaaineistoja olisivat yritysten tilinpäätöstiedot ja -asiakirjat. Näitä asiakirjoja ja tietoja ylläpitää ja rekisteröi Suomessa Patentti- ja kirjanpitolain (1336/1997) sekä kaupparekisterilain (564/2023) nojalla.

Patentti- ja rekisterihallituksen mukaan tilinpäätösasiakirjoihin sisältyy kuitenkin henkilötietoja, joita lainsäädäntö edellyttää, kuten tilinpäätöksen laatijan henkilötiedot sekä tämän allekirjoitus. Lisäksi toimitetut asiakirjat voivat sisältää myös muita kuin lain edellyttämiä henkilötietoja, koska asiakirjat toimitetaan

skannattuina tai postitse eikä niitä erikseen tarkisteta ja anonymisoida ennen niiden tallettamista tietoaistoon.

Käytännössä henkilötietojen erottaminen muusta tilinpäätöstiedosta ei siis ole Patentti- ja rekisterihallituksen mukaan mahdollista, koska valtaosa tilinpäätöksistä tallennetaan PDF-muodossa ei-koneluettavassa muodossa eikä niiden sisältöä ole henkilötietojen varalta kontrolloitu. Lisäksi eri tietotyyppien yhdistelmä on usein arkaluonteisempi kuin yksittäinen rekisteröityä koskeva tieto ja eri tietotyyppien yhdisteleminen lisää henkilön tunnistettavuutta ja siten tiedon jakamisesta aiheutuvia riskejä. Riskit korostuvat, jos tietoja luovutetaan massaluonteisesti ja sähköisesti yleisen tietoverkon välityksellä. Näin ollen Patentti- ja rekisterihallituksen mukaan asiakirjojen anonymisointi ei todennäköisesti ole mahdollista, koska tietoaistoa olisi henkilötietojen osalta tarkasteltava kokonaisuutena ja tietoja voi olla pääteltävissä muista asiakirjoista tai yhdistämällä tilinpäätösasiakirjoja muihin lähteisiin.

Henkilötietojen luovuttaminen on henkilötietojen käsittelyä, jolle tulee aina olla yleisen tietosuojaa-asetuksen mukainen käsittelyperuste. Avoimen datan direktiivissä tai sen täytäntöönpanoasetuksessa ei ole säädetty henkilötietojen käsittelyperusteesta.

Muussa kuin koneluettavassa muodossa oleviin tilinpäätöstietoihin ei siis Patentti- ja rekisterihallitukselta saatujen tietojen perusteella sovellettaisi avoimen datan direktiiviä 1 artiklan 2 kohdan h alakohdan perusteella ("...uudelleenkäyttö on ristiriidassa yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä annetun lain kanssa tai voi vahingoittaa yksityiselämän ja yksilön koskemattomuuden suojaa erityisesti henkilötietojen suojaa koskevan unionin oikeuden tai kansallisen lainsäädännön mukaan"). Viime kädessä tämän tulkinnan tekee Patentti- ja rekisterihallitus, joka on henkilötietojen rekisterinpitäjä ja joka soveltaa henkilötietojen käsittelyyn ja luovuttamiseen soveltuvaa kansallista ja unionin sääntelyä, ennen kaikkea yleistä tietosuojaa-asetusta.

Patentti- ja rekisterihallituksen mukaan osa tilinpäätöstiedoista tallennetaan koneluettavassa XBRL-muodossa, ja tämän voidaan odottaa yleistyvän lähivuosina. Koneluettavassa muodossa olevat asiakirjat taas ovat anonyymejä tai anonymisoitavissa, tai ainakin niissä olevia mahdollisia henkilötietoja on mahdollista muilla tavoin käsitellä niin, että tietosuojaan liittyvät riskit voidaan hallita. Näin ollen tilinpäätöstiedotkin tulisivat vähitellen saataville arvokkaina tietoaistoina sitä mukaa kun niiden rekisteröinti ja tallentaminen koneluettavassa muodossa yleistyy.

Yksityiset elinkeinonharjoittajat

Työryhmä on myös arvioinut sitä, tarkoittaako täytäntöönpanoasetuksen liite 5 myös yksityisten elinkeinonharjoittajien tietoja. Patentti- ja rekisterihallituksen

mukaan yksityisten elinkeinonharjoittajien tietojen luovuttaminen ja saatavuus täytäntöönpanoasetuksen mukaisesti ei kuitenkaan olisi tietosuojalainsäädännön asettamissa puitteissa mahdollista samalla tavoin kuin edellä tilinpäätöstietojen osalta, koska yksityinen elinkeinonharjoittaja on itsessään myös luonnollinen henkilö. Näin ollen kysymys siitä, ovatko yksityiset elinkeinonharjoittajat ”yrityksiä”, raukeaa, koska niitä koskeviin tietoihin ei joka tapauksessa sovellettaisi avoimen datan direktiiviä 1 artiklan 2 kohdan h alakohdan perusteella.

3.2. Vaatimus koneluettavasta muodosta

Kun tiedonhallintalakiin tehtiin muutoksia direktiivin täytäntöönpanon yhteydessä vuonna 2021, ei tiedossa ollut komission täytäntöönpanosäädösten sisältöä. Ensimmäiset luonnokset säädöksestä saatiin komissiolta osana sitä koskevaa kuulemismenettelyä vasta vuonna 2022. Tästä syystä komission täytäntöönpanosäädösten luonnetta ja laajuutta ei voitu yksityiskohtaisesti tietää. Direktiivin 14 artiklassa säädetyt vaatimukset, että tietoaineistojen on oltava saatavilla koneluettavassa muodossa ja useana kerralla ladattavana tiedostona, implementointiin sellaisenaan tiedonhallintalain 19 §:n 2 momenttiin ja 24 b §:n 2 momenttiin (HE 74/2021 vp, s. 43). Sama koskee yritysten tiedon uudelleenkäyttölain 5 §:n 2 momenttia.

Täytäntöönpanoasetuksen antamisen myötä on selvinnyt, että komission täytäntöönpanovalta ulottuu myös direktiivin 14 artiklassa säädettyyn vaatimukseen koneluettavasta muodosta ja useana kerralla ladattavana tiedostona saatavilla olemisesta, ainakin siltä osin kun kyse on vaatimusten keventämisestä niin, että direktiivin tavoite eli tietoaineistojen avaaminen niin laajasti kuin mahdollista kuitenkin toteutuu. Komissio on lieventänyt näitä vaatimuksia täytäntöönpanoasetuksen liitteen kohdissa 2.2 ja 5.2 tiettyjen asiakirjojen kohdalla.

Näin ollen tiedonhallintalain ja yritysten tiedon uudelleenkäyttölain vaatimukset koneluettavuudesta ylittävät avoimen datan sääntelykokonaisuudessa asetetun minimitaso. Useana kerralla ladattavana tiedostona saatavilla oleminen on säännöksissä kytketty siihen, että sen on oltava tarpeellista, jolloin kansallinen sääntely näiltä osin jättää ainakin tiettyä tulkinnanvaraa.

Avoimen datan direktiivi on luonteeltaan vähimmäistason asettavaa minimiharmonisointisääntelyä (ks. direktiivin johdanto-osan kappaleet 18 ja 19). Direktiiviä ja täytäntöönpanoasetusta tiukemmat kansalliset vaatimukset koneluettavasta muodosta tai useana kerralla ladattavana tiedostona saatavuudesta eivät siis ole EU-oikeuden tehokkaan toimeenpanon kannalta ongelmallisia.

Lähtökohdaksi direktiivin toimeenpanossa on kuitenkin otettu vähimmäistason saavuttaminen eikä vähimmäistason ylittäminen vastaa lainsäätäjän tarkoitusta (HE 74/2021 vp, s. 6; HaVM 10/2021 vp, s. 2).

PDF-muodossa säilytettävien tiedostojen muuntaminen koneluettavaan muotoon aiheuttaisi työryhmän Patentti- ja rekisterihallitukselta saamien tietojen perusteella huomattavia kustannuksia, eikä sen edellyttämistä voi pitää tarkoituksenmukaisena. Tiedostojen jakamiseen massaluonteisesti ja sähköisessä muodossa liittyy myös tietosuojakysymyksiä, joita on tarkasteltu edellä.

Muussa kuin koneluettavassa muodossa säilytettävien tiedostojen muuntamisen vaikeus ja kustannukset ovat nimenomaisesti olleet syy myös siihen, että vaatimusta on lievennetty täytäntöönpanoasetuksessa.

Direktiivin ja täytäntöönpanoasetuksen vähimmäistason ylittävään kansallisen sääntelyyn on tunnistettu nollavaihtoehdon (ei tehdä mitään) ohella kolme ratkaisuvaihtoehtoa:

1. ratkaistaan kysymys tulkinnalla ja EU-oikeuden ensisijaisuuden periaatteen nojalla.
2. tarkennetaan arvokkaiden tietoaineistojen saatavuutta kansallisessa sääntelyssä antamalla valtioneuvoston asetus tiedonhallintalain 24 b §:n 3 momentin ja yritysten tiedon uudelleenkäyttölain 5 §:n 3 momentin nojalla.
3. muutetaan laintasosta sääntelyä tiedonhallintalain 24 b §:n 2 momentissa ja yritysten tiedon uudelleenkäyttölain 5 §:n 2 momentissa vastaamaan direktiivin ja täytäntöönpanoasetuksen minimitasoa.

Ratkaisun 1 etuna on se, ettei se edellytä uusia lainsäädäntötoimia. Sen ongelmana on se, että direktiivi ja täytäntöönpanoasetus ovat vähimmäistason asettavaa sääntelyä. Tällöin pidemmälle menevää kansallista sääntelyä ei voida sellaisenaan tulkita toisin EU-oikeuden ensisijaisuuden perusteella, koska pidemmälle menevä kansallinen sääntely ei ole ristiriidassa EU-säädöksen tavoitteiden tai yleensä EU:n integraation kanssa.

Tuntematta sääntelyä ja sen taustoja yksityiskohtaisesti, tiedonhallintalain ja yritysten tiedon uudelleenkäyttölain säännöksiä tulkitseva osapuoli voi täysin ymmärrettävästi käsittää, että vähimmäistason ylittävässä kansallisessa sääntelyssä on kyse tarkoituksella tehdystä valinnasta. Tätä riskiä vähentää se, että sääntely koskee vain julkisen sektorin elimiä, joiden on tunnettava omaa toimintaansa koskeva kansallinen ja EU-sääntely, ja vain kahta arvokkaiden tietoaineistojen teemaluokkaa. Toisaalta, sääntelyn tarkoituksena on edistää julkisen sektorin hallussa olevan tiedon uudelleenkäyttöä, jolloin myös tietoa hyödyntävien yritysten, järjestöjen, yksityishenkilöiden ja muiden tulisi voida tulkita sääntelyä.

Lisäksi kyseinen ristiriita voi tulevaisuudessa laajentua koskemaan myös muita tietoaineistoja, koska täytäntöönpanoasetusta voidaan muuttaa ja koska arvokkaiden tietoaineistojen teemaluokkia voidaan lisätä direktiivin soveltamisalan piiriin delegoiduilla säädöksillä.

Ratkaisun 2 etuna on se, että se edellyttää vain valtioneuvoston asetuksen antamista laajempien, laintasoisten muutosten valmistelun sijaan. Sen ongelmana on se, että valtioneuvoston asetusta koskevan valtuuden ei voida katsoa koskevan arvokkaiden tietoaineistojen saatavuusvaatimuksia, mitä tulee koneluettavaan muotoon ja useana kerralla ladattavana tiedostona saatavilla olemiseen. Asetuksella voidaan säätää arvokkaiden tietoaineistojen luettelosta sekä näiden tietoaineistojen saatavuudesta tarkemmin (tiedonhallintalain 24 b §:n 2 momentti; yritysten tiedon uudelleenkäyttölain 5 §:n asetuksenantovaltuus on käytännössä samanlainen). Tiedonhallintalain 19 §:n 2 momentin vaatimus koneluettavuudesta on kuitenkin muotoiltu ehdottomaksi, ja se on myös hallituksen esityksessä kuvailtu sellaiseksi (HE 74/2021 vp, s. 43). Näin ollen valtioneuvoston asetuksella ei voitaisi säätää laintasoiseen säännökseen poikkeusta, kun sitä ei ole yksiselitteisesti tehty mahdolliseksi ao. säännöksessä ja asetuksenantovaltuudessa.

Ratkaisu 3 olisi näin ollen arvioitavana olevista vaihtoehdoista oikeudellisesti selkein: tiedonhallintalain 19 §:n 2 momenttia ja 24 b §:n 2 momenttia sekä yritysten tiedon uudelleenkäyttölain 5 §:n 2 momenttia muutettaisiin niin, että niissä viitattaisiin komission antamiin täytäntöönpanosäädöksiin.

Samalla arvokkaiden tietoaineistojen saatavuutta koskeva sääntely keskitettäisiin selkeyden vuoksi samaan 24 b §:ään, ja tehtäisiin kansallisessa sääntelyssä sallituksi myös tilanne, jossa täytäntöönpanosäädös edellyttää vaihtoehtoisesti joko koneluettavaa muotoa tai saatavuutta useana kerralla ladattavana tiedostona.

Työryhmä on arvioinut ratkaisun 3 yhteydessä myös mahdollisuutta selkeyttää tiedonhallintalain ja yritysten tiedon uudelleenkäyttölain asetuksenantovaltuutta niin, että arvokkaiden tietoaineistojen saatavuutta koskevista vaatimuksista olisi mahdollista säätää laajemmin valtioneuvoston asetuksella sen mukaan, kuin näitä vaatimuksia on mukautettu Euroopan unionin lainsäädännössä eli komission antamissa täytäntöönpanosäädöksissä. Tällöin esimerkiksi koneluettavaa muotoa koskevissa säännöksissä ei viitattaisi unionin sääntelyyn vaan valtioneuvoston asetukseen. Tätä ei ole kuitenkaan pidetty tarkoituksenmukaisena, koska täytäntöönpanosäädökset ovat luonteeltaan suoraan sovellettavia. Sen sijaan työryhmä katsoo, että sitä mukaa kun avoimen datan direktiivin ja sen nojalla annettavien delegeoitujen säädösten ja täytäntöönpanoasetusten käytäntö vakiintuu, on tarpeen arvioida sitä, onko asetuksenantovaltuus välttämätön avoimen datan direktiivin tehokkaan täytäntöönpanon kannalta. Asetuksenantovaltuuden säilyttämistä puoltaa se, että

jatkossa täytäntöönpanosäädökset sisältäisivätkin liikkumavaraa jäsenvaltioille antaa tarkempaa sääntelyä tietoaaineistojen saatavuudesta.

4. Johtopäätökset

Vaikka avoimen datan direktiivin implementointi kansalliseen lainsäädäntöön tehtiin vuonna 2021 tilanteessa, jossa direktiiviä täydentävää täytäntöönpanosääntelyä tai sen luonnoksia ei ollut saatavilla, näyttää siltä, että tuolloin tehdyt sääntelyratkaisut ovat pääosin olleet tarkoituksenmukaisia .

Tiedonhallintalain muutosten yhteydessä sen 24 b §:ään lisättiin asetuksenantovaltuus, jonka mukaan valtioneuvoston asetuksella voitaisiin Euroopan unionin sääntelyyn perustuen antaa tarkempaa sääntelyä arvokkaiden tietoaaineistojen luettelosta ja saatavuudesta. Yritysten tiedon uudelleenkäyttölain 5 § sisältää vastaavan valtuuden. Työryhmä kuitenkin katsoo, että komission täytäntöönpanoasetuksessa säädetään tyhjentävästi ja kattavasti sekä tietoaaineistojen luettelosta, että niiden saatavuutta koskevista järjestelyistä. Tiettyjä yksityiskohtia on pystytty selventämään käymällä kirjeenvaihtoa komission kanssa. Koska unionin sääntelyn pohjalta ei siis ole tarpeen antaa täydentävää sääntelyä esimerkiksi täytäntöönpanoasetuksen antaman liikkumavaran käyttämiseksi, *työryhmä katsoo, että valtioneuvoston asetusta ei ole tällä hetkellä tarpeen antaa ja että 24 b §:n 3 momentin valtuutussäännös on edelleen tarkoituksenmukainen.*

Työryhmä kiinnittää täytäntöönpanoasetuksen osalta huomiota siihen, että tiedonhallintalain 19 §:n 2 momentin ja yritysten tiedon uudelleenkäyttölain 5 §:n sääntely arvokkaita tietoaaineistoja koskevasta koneluettavan muodon vaatimuksesta on muotoiltu ehdottomaksi. Tämä on vahvistettu myös hallituksen esityksen perusteluissa (HE 74/2021 vp, s. 43). Komission täytäntöönpanoasetuksen perusteella avoimen dataan direktiivin 14 artiklan mukainen täytäntöönpanovallan antaminen komissiolle kuitenkin sisältäisi myös komission vallan mukauttaa koneluettavuutta ja muita luovutus- ja tiedostomuotoja koskevia vaatimuksia. *Näin ollen kansallinen sääntely ei täysin vastaa HE 74/2021 vp:ssä ja sen käsittelyssä esitettyä lainsäätäjän tarkoitusta, että implementoinnilla saavutettaisiin vain direktiivin edellyttämä minimitaso.*

Työryhmä toteaa, että minimitason saavuttaminen oikeudellisesti yksiselitteisellä tavalla edellyttäisi kansallisen sääntelyn muuttamista, esimerkiksi niin että vaatimukset koneluettavasta muodosta ja massalatausmahdollisuudesta kytketään suoraan komission täytäntöönpanosäädöksiin. Työryhmä kuitenkin kiinnittää huomiota siihen, että kyseinen epäsuhta täytäntöönpanoasetuksen ja kansallisen sääntelyn välillä koskee käytännössä vain niitä Patentti- ja rekisterihallituksen hallussa olevia tilinpäätösasiakirjoja, jotka eivät ole koneluettavassa muodossa. Nämä asiakirjat taas eivät saatujen selvitysten

mukaan näyttäisi olevan avoimen datan direktiivin soveltamisalassa lainkaan niiden luovuttamiseen liittyvien, Patentti- ja rekisterihallituksen tunnistamien tietosuojaongelmien ja –riskien johdosta. *Näin ollen työryhmä ei katso, että epäsuhta kansallisen sääntelyn ja lainsäätäjän tarkoituksen välillä edellyttäisi kiireellisiä toimenpiteitä*, kuten hallituksen esityksen antamista lain muuttamisesta sellaisella aikataululla, että se ehdittäisiin käsitellä ennen kuin täytäntöönpanoasetus tulee sovellettavaksi 9. kesäkuuta 2024. Työryhmä kuitenkin korostaa sitä, että arvokkaiden tietoaaineistojen teemakategorioita on mahdollista muuttaa delegoiduilla säädöksillä ja että komission on mahdollista antaa uusia täytäntöönpanosäädöksiä, jolloin tämä epäsuhta voi ulottua johonkin uuteen tietoaaineistoon. Komission valmistelua ja mahdollisia aloitteita onkin näiden osalta syytä seurata tarkkaan ja huolellisesti.

Saatuaan työnsä päätökseen työryhmä luovuttaa mietintönsä valtiovarainministeriölle.

Helsingissä 26. tammikuuta 2024

Antti Helin

Juha Järvinen

Jyri Oksanen

Jaana Vahlstedt

Outi Äyräs-Blumberg

Ada Ketelimäki

Ismo Parviainen

Satu Ylikorpi